

գիտնականօրէն բացատրած է իսլամի էութիւնը, ինչպէս և ու համիսլամական շարժման նպատակները Ռուսաստանում:

Լ. Ս.

Կլարա Յեկիմ—«Էկիմը եւ նրա ճնշողական դուրսիւնը» Թարգմ. ուս-սերէնից Յարութիւն Նսայեան. Թիֆլիս 1905. դ. 15 կ.

Կլարա Յետկինի գրքոյկը կանանց հարցի վերաբերեալ լաւագոյն հեղինակութիւններէց մէկն է:

Ծարգելի հեղինակուհին լուսարանում է կանանց հարցը տնտեսական մատերեալիզմի տեսակէտից, բայց այնպիսի եզ-րակացութիւնների է գալիս, որոնց համաձայն կը լինեն նաև այն անձինք, որոնք սխալ են համարում այդ փիլիսոփայական տեսութիւնը:

Այդ փոքրիկ գրքոյկում այնքան առողջ դատողութիւն կայ, տրամաբանութեան այնպիսի ոյժ, միտքը ամփոփ և պարզ արտայայտելու այնպիսի ձիրք, որ կարելի է հաղուագիւտ համարել:

Դժբաղդաբար հայերէն թարգմանութիւնը, որ արած է ուսերէն թարգմանութիւնից, շատ անաջող է:

Մի գիրք լաւ թարգմանելու համար պէտք է հասկանալ այդ գրքում գրուածը, իսկ պ. Նսայեան չի հասկացել իր թարգ-մանածը՝ մասամբ ուսերէն լաւ չիմանալու, մասամբ էլ քաղաքատնտեսութեան մասին գաղափար չունենալու պատճա-ռով:

Պ. Նսայեանի բոլոր սխալները յիշելու համար պէտք կը լինէր այստեղ արտատպել գրեթէ ամբողջ գրքոյկը, ուստի մենք ընտրում ենք մի քանի երեսներ և այդ երեսների մէջ միմեայն խոշոր սխալներ:

Թարգմանութեան 10-րդ երեսում:

Работа женщины перестала носить характер дѣятельности, сохраняющей блага, а направилась къ ихъ добыванію, Թարգմ.—Կնոջ աշխատանքը դադարեց ընտանիքի փառքը պահ-պանող գործունէութեան բնաւորութիւն կրելուց:

Правовыя нормы и идеи не успѣвали примѣняться къ новымъ явленіямъ экономической жизни—իրաւամանական կա-նոններն ու գաղափարները գործադրուելու միջոցներ չէին գտնում տնտեսական կեանքի նոր պայմանների մէջ:

14-րդ երես՝ женскій вопросъ разрѣшится только съ об-

общественіемъ орудій производства—կանանց հարցը կը վճռուի միայն ընդհանրացնելով արդիւնագործութեան միջոցները:

Сокращать до возможнаго минимума—ծայրայեղ մինիմումով կը ճատել:

18 երես՝ эфемерныя права—առօրեայ իրաւունքներ:

Женщина перестала собственными средствами производить предметы потребления—կինը դարձեալ սկսեց արտադրել գործադրութեան նիւթերը:

23-րդ երես՝ нищенская клюка—խղճուկ մնացորդ:

Продуктивный производитель—պտղաբեր արդիւնաբերող:

Политическая экономія доказала равноцѣнность всѣхъ родовъ общественно-полезнаго и необходимаго труда—քաղաքակրթութիւնը ապացուցեց ընդհանրական ամեն տեսակ և անհրաժեշտ աշխատանքի համարժէքը:

Շատ չեղկարացնելու համար մի քանի նմուշներ էլ բերենք ու վերջացնենք:

Соображенія нравственнаго свойства—բարոյական յատկութեան կշառաւորութիւն:

Интернаціональный—համազգային:

Ставится на карту жизнь—կեանքը շոշափուում է:

Добродѣтель—բարեբարութիւն, բարիք:

Желѣзная необходимость—զօրեղ կարիք:

Экономическая необходимость—տնտեսական պահանջ:

Общественно-необходимый трудъ—ընդհանուր անհրաժեշտ աշխատանք:

Подъ предлогомъ—նպատակով:

Աւելացրէք դրա վրայ այնպիսի բարբարոսաբանութիւններ, ինչպէս՝ «պրոլետարիատ կին, պրոլետարիատ տղամարդ, բուրժուազիա խաւերի կանայք,—կնոջ մօտ դեռ նոր է սկսուել բարոյական հայեացքների վերածաղկման պրոցեսը,—երեխաներին ուսուցանել արհեստաւորական և այլն և կը համոզուէք, որ իշխող Յետեկինի գիրքը արժանի էր աւելի լաւ թարգմանութեան:

Տ. Յ.

Մ. Տէր-Սարգսեան, «Ժժ արկածները» (զուարճալի իրողութիւն). արդիւնքը յատկացուած է Նախիջևանի կոտորածներից վնասուածներին. 36 էր., դ. 20 կ. Երևան 1905

«Ժժ արկածները» շնորհքով գրուած դատարկաբանութիւն